

PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI
Zalău, 2021

† **Petroniu**

Prin harul lui Dumnezeu Episcopul Sălajului

Iubitului cler, cinului monahal și dreptcredincioșilor
creștini din cuprinsul Episcopiei Sălajului:
Har, pace, ajutor și milă de la Dumnezeu,
iar de la Noi, arhieriești binecuvântări!

Iubiți credincioși,

Un frumos și îndrăgit colind românesc glăsuiește: „Cerul și pământul / În cântări răsună, / Îngeri și oameni / Cântă împreună. / Hristos se naște, / Domnul coboară, / Îngerii cântă, / Magii îl adoră, / Păstorii aleargă, / Ieslea o-nconjoară, / Mari minuni se întâmplară”, iar o cântare bisericească ne îndeamnă: „Hristos Se naște, măriți-L! Hristos din Ceruri, întâmpinați-L! Hristos pe pământ, înălțați-vă! Cântați Domnului tot pământul și cu bucurie lăudați-L, popoare, că S-a preamărit!”.

Nașterea Pruncului Iisus reprezintă un moment crucial în viața lumii, motiv pentru care a și fost aleasă ca și culme a istoriei, în sensul că anii se numără înainte și după nașterea Domnului Hristos. Părintele erei creștine, care a conceput această împărțire a timpului, este Sfântul Cuvios Dionisie Exiguul, cunoscut și sub numele de „cel Smerit”, un străromân născut în Dobrogea pe la 470, trecut la Domnul la Roma, în jurul anului 545, canonizat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, având ca dată de prăznuire ziua de 1 septembrie, în care începe anul bisericesc.

În Sfânta Scriptură avem două genealogii sau spițe ale neamului Domnului Hristos, una prezentată de Sfântul Evanghelist

Matei (Matei 1,1-17), iar cealaltă de Sfântul Evanghelist Luca (Luca 3,23-38).

Cartea neamului din Sfânta Evanghelie după Matei este una descendentă, în sensul că începe cu patriarhul Avraam, părintele poporului ales, el fiind primul evreu menționat în paginile Sfintei Scripturi (Facere 14,13) și se încheie cu Iosif, logodnicul Sfintei Fecioare Maria, fiindcă Pruncul Iisus „*era socotit fiul lui Iosif*” (Luca 3,23), însă El fusese zămislit fără sămânță bărbătească, prin pogorârea Sfântului Duh asupra Sfintei Fecioare Maria și prin adumbrirea ei de către Dumnezeu Tatăl (Luca 1,35).

Arborele genealogic al Pruncului Iisus prezentat de Sfântul Evanghelist Luca este unul ascendent, începând cu dreptul Iosif și încheindu-se cu protopărintele Adam.

Chiar dacă Pruncul Iisus nu era fiul lui Iosif, cele două genealogii ale Sale din Noul Testament sunt în cea mai mare parte exacte, pentru că dreptul Iosif și Sfânta Fecioară Maria erau rude, deci aveau aceeași înaintași, cu excepția părinților și a bunicilor lor.

Dintre numele prezentate de ambii evangheliști, numeroase sunt familiare cititorilor Sfintei Scripturi și cunoscătorilor istoriei poporului ales, însă cinci dintre ele sunt cele mai renumite: ale patriarhilor Avraam, Isaac și Iacov, cel al regelui David, precum și cel al dreptului Iosif.

Avraam, Isaac și Iacov au fost primii patriarhi ai Vechiului Testament, iar Dumnezeu Însuși, când i S-a arătat lui Moise, în Muntele Horeb, în chipul rugului care ardea și nu se mistuia, i-a spus acestuia: „*Eu sunt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov!*” (Ieșire 3,6).

David a fost cel mai plin de succes și mai popular rege pe care l-au avut vreodată evreii, domnind între anii 1010-970 î.Hr., iar dreptul Iosif le-a purtat de grijă Maicii Domnului și Pruncului Iisus, după cum bine știm din paginile Noului Testament.

Încă o mărturie a faptului că dreptul Iosif se trăgea din neamul regelui David o avem în relatarea Sfântului Evanghelist Luca despre

nașterea Pruncului Iisus: „Iar în zilele acelea a ieșit poruncă de la cezarul August să se înscrie toată lumea. Această înscriere, cea dintâi, s-a făcut pe când Quirinus guverna în Siria. Și se duceau toți să se înscrie, fiecare în cetatea sa. Și Iosif s-a suit și el din Galileea, din cetatea Nazaret, în Iudeea, în cetatea lui David, care se numește Betleem, pentru că el era din casa și din seminția lui David, ca să se înscrie împreună cu Maria, cea logodită cu el, care era însărcinată. Iar pe când erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca ea să nască. Și L-a născut pe Fiul ei Cel Întâi-Născut și L-a înfășat și L-a culcat în iesle, fiindcă pentru ei nu era loc la han” (Luca 2,1-7).

Contemporanii Domnului Hristos cunoșteau faptul că Acesta este succesor al regelui David, de aceea, în timpul activității Sale publice, L-au numit de mai multe ori „Fiul lui David”. Astfel, după ce a înviat-o pe fiica lui Iair, „plecând Iisus de acolo, doi orbi se țineau după El și strigau și ziceau: «Miluiește-ne pe noi, Fiule al lui David!»” (Matei 9,27). Domnul Hristos „a plecat în părțile Tirului și ale Sidonului. Și iată, ieșind o femeie cananeiancă din hotarele acelea, striga, zicând: «Miluiește-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon»” (Matei 15,21-22). „Ieșind Iisus din Ierihon cu ucenicii Săi și cu mulțime mare, Bartimeu orbul, fiul lui Timeu, ședea cerșind la marginea drumului. Și auzind că este Iisus Nazarineanul, a început să strige și să zică: «Iisuse, Fiul lui David, miluiește-mă!»” (Marcu 10,46-47). La intrarea triumfală a Domnului Hristos în Ierusalim, „cei mai mulți din mulțime își așterneau hainele în cale, iar alții tăiau ramuri din copaci și le așterneau pe cale; iar mulțimile care mergeau înaintea-I și cele ce veneau după El strigau, zicând: «Osana Fiului lui David; binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!»” (Matei 21,8-9).

Cu toate că regele David a trăit cu o mie de ani înaintea Domnului Hristos, în timpul Acestuia el era încă prezent în inimile și pe buzele evreilor, de aceea, în cele ce urmează, vom vorbi despre acest renumit monarh, care este destul de popular și în țara noastră, din moment ce aproximativ 11.500 de români din zilele noastre au fost

botezați cu acest prenume, iar alți 2.300 de conaționali de-ai noștri au David ca nume de familie.

Numele „David” în limba ebraică înseamnă „cel iubit”.

David s-a născut în cetatea Betleem, fiind cel de-al optulea și totodată cel din urmă fiu al lui Iesei și făcea parte din seminția lui Iuda. El era păstor la oi.

În Sfânta Scriptură doar fiul lui Iesei poartă acest nume.

După ce Saul, cel dintâi rege al evreilor, a nesocotit cuvântul lui Dumnezeu, a fost părăsit de Domnul, care i-a poruncit prorocului Samuel să se ducă în casa lui Iesei, pentru a unge pe unul dintre fiii acestuia rege peste Israel. *„Iesei a adus pe șapte dintre fiii lui să treacă prin fața lui Samuel. Dar Samuel a zis către Iesei: «Pe niciunul dintre aceștia nu l-a ales Domnul!». Și a zis Samuel către Iesei: «Aceștia sunt oare toți fiii tăi?». Iar Iesei a zis: «Mai este cel mai mic; acela paște oile». Și a zis Samuel către Iesei: «Trimite și adu-l, că nu vom sta la masă până când el nu va veni aici». Și a trimis și l-a adus și era bălan, cu ochi frumoși și plăcut înaintea Domnului. Și a zis Domnul către Samuel: «Scoală-te și unge-l pe David, căci el este bun!». Atunci Samuel a luat cornul cu untdelemn și l-a uns în mijlocul fraților săi; și Duhul Domnului a venit năprasnic peste David, din ziua aceea și de atunci înainte. Apoi Samuel s-a ridicat și a plecat la Rama. Iar Duhul Domnului s-a îndepărtat de Saul; și un duh rău de la Domnul îl înăbușea. Atunci slujitorii lui Saul i-au zis: «Iată, duh rău de la Domnul te înăbușă. Grăiască acum slujitorii tăi înaintea ta și să caute ei pentru stăpânul nostru un om iscusit în a cânta la harpă; și când duhul cel rău va fi peste tine, el va cânta la harpă, iar tu te vei simți bine și te vei putea odihni». Și a zis Saul către slujitorii săi: «Căutați-mi acum un om iscusit în cântare și aduceți-l la mine!». Și, răspunzând unul din slujitorii săi, a zis: «Iată, am văzut pe un fiu al lui Iesei Betleemitul, care știe să cânte; este om cuminte, războinic și înțelept în cuvânt; omul are chip încuviințat, iar Domnul este cu el». Atunci Saul a trimis soli la Iesei, zicând: «Trimite-l la mine pe fiul tău David, cel de la turma ta!». Iar Iesei a luat o sarcină de pâine și un*

burduf cu vin și un ied dintre capre și i le-a trimis lui Saul prin mâna fiului său David. Iar David a intrat la Saul și i s-a înfățișat; iar acesta l-a plăcut foarte și l-a făcut purtătorul său de arme. Și a trimis Saul la Iesei, zicând: «Lasă-l pe David să fie în slujba mea, de vreme ce a dobândit bunăvoință în ochii mei!». Și a fost că ori de câte ori venea asupra lui Saul duhul cel rău, David lua harpa și cânta cu ea; atunci Saul răsuflea și se simțea bine, iar duhul cel rău se îndepărta de la el» (I Regi 16,10-23).

La scurt timp după ce David a ajuns scutierul regelui, s-a iscat război între evrei și filistenii, încât Saul a plecat la luptă, iar David s-a întors în Betleem, la tatăl său, fiind prea tânăr ca să ia parte la luptă.

Întrucât trei dintre frații lui David au plecat la război, Iesei și-a trimis mezinul la aceștia, să vadă cum sunt și să le ducă ceva de mâncare. Pe când David se afla în tabăra de luptă, „din oastea filistenilor a ieșit un bărbat puternic, al cărui nume era Goliat, din Gat; înălțimea lui era de patru coți și o palmă. Și s-a oprit și a strigat către oastea lui Israel, zicându-le: «De ce-ați venit și v-ați rânduie împotriva noastră în linii de bătaie? Oare nu sunt eu filistean și nu sunteți voi evrei de-ai lui Saul? Alegeți pentru voi un bărbat, iar acela să se coboare la mine; și dacă va fi în stare să se bată cu mine și mă va ucide, atunci noi vom fi robii voștri; dar dacă eu voi birui și-l voi ucide, atunci voi veți fi robii noștri și ne veți sluji!». Și a zis filisteanul: «Iată, eu am ocărât astăzi oastea lui Israel; dați-mi un om, și ne vom bate în doi!». Iar Saul și întregul Israel au auzit aceste cuvinte ale filisteanului și s-au întristat și foarte s-au înspăimântat. Atunci David a zis către Saul: «Inima stăpânului meu să nu se mârhească într-însul; robul tău va merge și se va bate cu filisteanul». Dar Saul a zis către David: «Cu niciun chip nu vei fi tu în stare să mergi împotriva filisteanului, ca să te bați cu el, de vreme ce tu ești un copilandru, pe când el este războinic din tinerețile lui». Iar David i-a zis lui Saul: «Robul tău păștea oile tatălui său; și când un leu sau un urs venea și lua vreo oaie din turmă, atunci alergam după el și-l loveam și-i scoteam oaia din gură; iar dacă se ridica împotriva-mi,

atunci îl apucam de gâtlej și-l loveam și-l omoram. Robul tău îl bătea și pe leu, și pe urs; acest filistean netăiat-împrejur va fi ca unul din ei; oare nu voi merge eu și-l voi bate și voi ridica astăzi ocara din Israel? La urma urmelor, cine-i acest netăiat-împrejur care a ocărât oștirea lui Dumnezeu cel viu? Domnul, Cel ce m-a scos din gheara leului și din gheara ursului, El mă va scoate din mâna acestui filistean netăiat-împrejur». Atunci Saul a zis către David: «Du-te, și Domnul să fie cu tine!». Saul l-a îmbrăcat pe David cu tunică de război și i-a pus pe cap un coif de aramă; și l-a încins cu sabia sa peste tunică lui de război. Dar David a ostenit umblând cu ele o dată și încă o dată. Și i-a zis David lui Saul: «Nu voi putea să merg cu astea, că nu-s deprins cu ele». Atunci le-au scos de pe el. Și și-a luat el toiagul în mână și și-a ales cinci pietre netede din pârâu și le-a pus în traista ciobănească pe care o purta de obicei. Și, cu praștia în mână, s-a apropiat de bărbatul filistean. Filisteanul venea și el apropiindu-se de David, iar purtătorul lui de arme îi mergea înainte. Filisteanul l-a văzut pe David și a râs de el, fiindcă acesta era doar un copilandru, bălan și cu ochi frumoși. Și a zis filisteanul către David: «Sunt eu oare ca un câine, că vii împotriva-mi cu bătă și cu pietre?». Iar David a zis: «Ba mai rău decât un câine!». Atunci filisteanul l-a blestemat pe David în numele dumnezeilor săi. Și a zis filisteanul către David: «Vino tu la mine și-ți voi da trupul păsărilor cerului și fiarelor pământului!». Dar David i-a zis filisteanului: «Tu vii spre mine cu sabie și cu suliță și cu pavăză; eu însă voi merge spre tine în numele Domnului Celui-Atotputernic, Dumnezeul oastei lui Israel, pe care tu ai ocărât-o astăzi. El, Domnul, te va da astăzi în mâna mea și te voi omorî și-ți voi lua capul, iar trupul tău și trupurile oștirii filistene le voi da chiar astăzi păsărilor cerului și fiarelor pământului; și tot pământul va cunoaște că este un Dumnezeu în Israel. Și toată adunarea va cunoaște că nu cu sabie și cu suliță mântuiește Domnul - căci al Domnului e războiul - și Domnul vă va da în mâinile noastre». Atunci filisteanul s-a ridicat și a venit în întâmpinarea lui David. Iar David, vârându-și mâna în traistă, a luat o piatră, a pus-o în praștie, a

aruncat-o și l-a lovit pe filistean în frunte; piatra i-a pătruns în frunte prin viziera coifului, iar el a căzut cu fața la pământ. Așa l-a biruit David pe filistean: cu praștia și cu piatra; și l-a lovit pe filistean și l-a omorât. Sabie nu era în mâna lui David. Atunci David a alergat și s-a oprit deasupra lui și i-a smuls sabia și l-a ucis tăindu-i capul. Iar filistenii, văzând că viteazul lor a murit, au luat-o la fugă. Iar bărbații lui Israel și ai lui Iuda s-au ridicat și au dat strigăt și i-au fugărit până la intrarea în Gat și până la poarta Ascalonului; iar răniții filistenilor au căzut pe calea ce duce deopotrivă la Gat și la Ecron. Iar bărbații lui Israel, la întoarcerea lor din urmărirea filistenilor, prădau taberele acelora. Iar David, luând capul filisteanului, l-a dus în Ierusalim și armele aceluia și le-a pus în cortul său” (I Regi 17,4; 8-11 și 32-54).

„Atunci au ieșit dănțuitoarele din toate cetățile lui Israel să-l întâmpine pe David cu timpane și cu veselie și cu țimbale. Și cântau femeile și ziceau: «Saul a biruit mii, iar David zeci de mii!». Aceasta însă a căzut rău în ochii lui Saul; el a zis: «Lui David i s-au dat zeci de mii, iar mie numai mii?». Și din ziua aceea, de-a lungul timpului, Saul s-a uitat la David cu un ochi invidios. A doua zi, un duh rău de la Dumnezeu a căzut asupra lui Saul: în mijlocul casei sale, el vorbea în dodii. Iar David, ca și în celelalte zile, adia strunele cu mâna. Saul însă avea în mână o lance. Atunci Saul a aruncat lancea, zicând: «Îl voi pironi pe David de perete!». David însă de două ori s-a ferit de Saul. Și Saul era neliniștit din pricina lui David; și l-a îndepărtat de la el și l-a făcut căpetenie peste o mie, cea care ieșea și intra în fruntea poporului. David însă era înțelept în toate căile sale, iar Domnul era cu el. Iar Saul vedea că era foarte înțelept și se temea de el. Și întregul Israel și Iuda îl iubeau pe David, de vreme ce el intra și ieșea în fruntea poporului” (I Regi 18,6-16).

În această perioadă David a legat o foarte frumoasă prietenie cu Ionatan, fiul regelui, iar Micol, una dintre fiicele lui Saul, s-a îndrăgostit de David, iar regele a fost de acord să i-o dea de soție, cu condiția ca viitorul ginere să omoare o sută de filistenii, el fiind

convins că David nu va reuși aceasta, ci din contră, va fi el răpus în încercarea de a ucide atâția vrăjmași.

„Atunci David s-a ridicat și s-a dus, el și oamenii săi, și au ucis dintre filistenii o sută de bărbați și a devenit ginerele regelui, căci Saul i-a dat-o de soție pe Micol, fiica sa. Iar Saul vedea că Domnul este cu David și că tot Israelul îl iubea. Și tot mai mult se temea de David” (I Regi 18,27-29).

Socotind că David vrea să-i uzurpe tronul, mai ales după ce prorocul Samuel i-a spus: *„De vreme ce tu ai lepădat cuvântul Domnului, și Domnul te va lepăda pe tine, să nu mai fii rege peste Israel”* (I Regi 15,23), Saul căuta să-l omoare pe David, încât acesta a trebuit să se refugieze de la fața regelui.

Saul a pornit în urmărirea lui David, care a strâns o mică armată, formată din rudeniile și apropiații săi, însă Dumnezeu nu l-a dat pe David în mâna regelui.

În această perioadă de frământări a încetat din viață prorocul Samuel, care i-a uns regi atât pe Saul, cât și pe David.

În timp ce Saul îl urmărea pe David, fiul lui Iesei a avut de două ori ocazia să-l omoare pe rege, însă nu a vrut să-și ridice mâna asupra unsului lui Dumnezeu, ci i-a cruțat viața.

În această perioadă, David a luat-o de soție pe Abigail (I Regi 25,42) și pe Ahinoam (I Regi 25,43).

După un an și patru luni petrecuți de David și oamenii lui în ținuturile regelui Achiș, filistenii au năvălit asupra armatei conduse de Saul, la Ghelboa, provocându-i mari pierderi. În această luptă au căzut trei fii ai regelui, printre care și Ionatan, iar Saul, care era împresurat de dușmani, *„i-a zis scutierului său: «Scoate-ți sabia și străpunge-mă cu ea, ca să nu vină acești netăiați-împrejur și să mă străpungă să-și bată joc de mine!».* Dar scutierul n-a vrut, căci se temea foarte; așa că Saul și-a luat sabia și s-a aruncat în ea” (I Regi 31,4).

Auzind cele petrecute la Ghilboa, *„David și-a apucat hainele și le-a sfâșiat; și toți oamenii care erau cu el și-au sfâșiat hainele. Și s-au tânguit și au plâns și au postit până seara pentru Saul și pentru*

Ionatan, fiul său, și pentru poporul lui Iuda și pentru casa lui Israel, de vreme ce fuseseră loviți de sabie” (II Regi 1,11-12).

„Și a fost că după aceea L-a întrebat David pe Domnul, zicând: «Mă voi sui oare în una din cetățile lui Iuda?». Iar Domnul i-a zis: «Suie-te!». Și David a zis: «Unde mă voi sui?». Și i s-a răspuns: «În Hebron». Atunci David s-a suit în Hebron, el și cele două femei ale sale, Ahinoam Izreeliteanca și Abigail, fosta soție a lui Nabal Carmelitul, precum și oamenii care erau cu el, fiecare cu familia lui; și locuiau în orașele Hebronului. Și au venit bărbații Iudeii și acolo l-au uns pe David rege peste casa lui Iuda” (II Regi 2,1-4).

„Dar Abner, căpetenia oștilor lui Saul, l-a luat pe Ișboșet, fiul lui Saul, și l-a suit din tabără la Mahanaim și l-a făcut rege peste ținutul Galaad și peste Așer și peste Izreel și peste Efraim și peste Veniamin și peste întregul Israel” (II Regi 2,8-9).

„Îndelungată vreme a fost război între casa lui Saul și casa lui David; dar casa lui David înainta și se întărea, în timp ce casa lui Saul scădea și slăbea” (II Regi 3,1).

Pe când era rege în Hebron, David și-a mai luat încă patru soții, pe Maacha, Haghita, Abitala și Eglă, iar „lui David i s-au născut în Hebron șase fii” (II Regi 3,2).

După „șapte ani și șase luni de domnie a lui David în Hebron, peste casa lui Iuda” (II Regi 2,11), Ișboșet și Abner au fost uciși. „Atunci toate semințiile lui Israel au venit la David în Hebron și i-au zis: Iată, noi suntem oasele tale și carnea ta. Încă din vremea când Saul domnea peste noi, tu erai călăuza lui Israel. Atunci a zis Domnul către tine: «Tu îl vei paște pe poporul Meu Israel și tu vei fi cârmuitorul poporului Meu Israel». Toți bătrânii lui Israel au venit la rege în Hebron. Și acolo, în Hebron, regele David a făcut cu ei legământ înaintea Domnului. Și l-au uns pe David rege peste tot Israelul” (II Regi 5,1-3).

După ce a ajuns rege peste toți fiii lui Israel, „David propășea, devenind tot mai mare, iar Domnul Atotțiitorul era cu el” (II Regi 5,10). În această perioadă evreii au cucerit Ierusalimul de la iebusei și

capitala țării a fost mutată aici. „Atunci Hiram, regele Tirului, i-a trimis lui David soli și lemn de cedru și dulgheri și meșteri ziditori în piatră, iar aceștia i-au zidit lui David o casă. Și David a cunoscut că Domnul îl rânduise rege peste Israel și că regatul său s-a ridicat de dragul poporului Său Israel. David și-a mai luat femei și fiitoare, din Ierusalim, după ce a venit din Hebron; și i s-au mai născut lui David fii și fiuce” (II Regi 5,11-13).

Întrucât capitala țării se găsea acum la Ierusalim, regele a poruncit ca și chivotul legii să fie adus aici.

Sub conducerea lui David, fiii lui Israel i-au înfrânt pe filistenii, moabiții, sirieni, idumei, practic pe toți dușmanii. Aceasta s-a datorat faptului că înainte de a pleca la luptă, regele Îl întreba pe Dumnezeu ce să facă. Vom da în acest sens doar două exemple: „Filistenii au venit și s-au adunat în valea Refaim. Atunci David L-a întrebat pe Domnul, zicând: «Mă voi ridica împotriva filistenilor? Îi vei da în mâinile mele?». Iar Domnul a zis către David: «Ridică-te, căci negreșit îi voi da pe filistenii în mâinile tale». Atunci s-a dus David la Baal-Perațim, și acolo i-a lovit pe filistenii. Și a zis David: «Domnul i-a rupt pe dușmanii filistenii de dinaintea mea așa cum rup apele». De aceea s-a numit locul acela Rupturile-de-Sus. Acolo și-au lăsat filistenii idolii, iar David și oamenii săi i-au luat și a poruncit să-i ardă cu foc. Filistenii însă s-au ridicat din nou și s-au adunat în valea Refaim. Iar David L-a întrebat pe Domnul, zicând: «Mă voi ridica împotriva filistenilor? Îi vei da în mâinile mele?». Dar Domnul i-a zis: «Nu te ridica să-i întâmpini; ocolește-i prin spate și-i vei întâlni aproape de locul Plângerii. Și atunci când vei auzi freamătul crengilor din pădurea Plângerii, să te năpustești asupra lor, fiindcă atunci îți va ieși Domnul înainte să-i prăpădească în luptă pe filistenii». Iar David a făcut așa cum i-a poruncit Domnul și i-a lovit pe filistenii de la Gabaon până la Ghezer. Iar Domnul l-a păzit pe David pretutindeni pe unde a fost” (II Regi 5,18-25 și 8,14).

După ce și-a biruit toți vrăjmașii, „regele a zis către profetul Natan: «Iată, eu trăiesc într-o casă de cedru, în timp ce chivotul

Domnului locuiește în mijlocul unui cort»” (II Regi 7,2), având în gând să construiască un templu în Ierusalim, în care să fie păstrat la loc de cinste chivotul Domnului.

În ziua următoare prorocul Natan a venit la David și l-a înștiințat despre o descoperire pe care i-a făcut-o Dumnezeu, spunându-i că nu el, ci unul dintre urmașii săi va ridica templul la care se gândea regele. Cu acest prilej, Dumnezeu i-a transmis lui David să nu se întristeze pentru aceasta, ci să fie conștient cât l-a mărit, zicându-i: *„Te-am luat de la stâna oilor ca să fii îndrumător peste poporul Meu, peste Israel. Și am fost cu tine peste tot pe unde ai umblat, iar pe vrăjmașii tăi i-am nimicit dinaintea feței tale și te-am făcut renumit după renumele celor mari de pe pământ”* (II Regi 7,8-9).

În această perioadă s-au petrecut cele mai nefaste evenimente din viața regelui David. *„La întoarcerea anului, la vremea când regii se pornesc în războaie, regele David l-a trimis pe Ioab - și împreună cu el pe slujitorii lui și întregul Israel - și i-au nimicit pe fiii lui Amon și au împresurat Raba; iar David a rămas în Ierusalim. Și a fost că spre seară, când David s-a sculat din așternutul său și se plimba pe acoperișul casei regale, a văzut de acolo, de pe acoperiș, o femeie scâldându-se; iar femeia era foarte frumoasă la vedere. Atunci David a trimis și a cercetat să vadă cine este acea femeie. Și unul i-a spus: «Oare nu este aceasta Batșeba, fiica lui Eliam, femeia lui Urie Heteul?». Iar David a trimis soli și a luat-o; și a intrat la ea și s-a culcat cu ea. Și după ce ea s-a curățit de necurăția ei, s-a întors la casa sa. Femeia a zămislit; și a trimis și i-a dat de știre lui David, zicând: «Iată, eu sunt însărcinată». Atunci David a trimis la Ioab, zicând: «Trimite-mi-l pe Urie Heteul!». Iar Ioab l-a trimis pe Urie la David. Urie a sosit și s-a dus la el, iar David l-a întrebat despre ce face Ioab, ce face poporul, cum merge războiul. Și a zis David către Urie: «Du-te la casa ta și spală-ți picioarele!». Iar Urie a ieșit din casa regelui, în timp ce pe urma lui venea un dar de la masa regală. Urie a dormit la ușa casei regelui, laolaltă cu toți slujitorii stăpânului*

său, și nu s-a dus la casa lui. Și i s-a spus lui David că Urie nu se dusesse la casa lui. Atunci David a zis către Urie: «Oare nu vii de pe drum? De ce nu te-ai dus la casa ta?». Iar Urie a zis către David: «Chivotul și Israel și Iuda locuiesc în corturi, stăpânul meu Ioab și slujitorii stăpânului meu își au tabăra pe pământ gol; cum să intru eu în casa mea și să mănânc și să beau și să mă culc cu femeia mea? Așa cum sufletul tău este viu, eu nu voi face așa ceva!». Și a zis David către Urie: «Mai rămâi aici, astăzi, iar mâine o să-ți dau drumul». Și a rămas Urie în Ierusalim, în ziua aceea și în cea următoare. Apoi David l-a poftit la el, iar acela a mâncat și a băut în fața lui; și l-a îmbătat, dar, când a venit seara, acela s-a dus să doarmă în așternutul lui, cu slujitorii stăpânului său, și nu s-a dus acasă la el. Și dacă s-a făcut dimineață, David a făcut o scrisoare către Ioab și i-a trimis-o prin mâna lui Urie. Iar în scrisoare se spunea: «Pune-l pe Urie în fruntea primei linii de bătaie, apoi retrageți-vă de dinapoia lui, în așa fel încât el să fie rănit și să moară». Și a fost că atunci când Ioab pusese cetatea sub pândă, l-a pus pe Urie într-un loc unde știa el că sunt ostași mai viteji. Atunci ostașii cetății au ieșit și s-au bătut cu Ioab; și au căzut câțiva din popor, dintre oamenii lui David, și a murit și Urie Heteul. Și dacă femeia lui Urie a auzit că Urie, bărbatul ei, a murit, a plâns după bărbatul ei. Și când s-a isprăvit vremea jelitului, David a trimis și a adus-o în casa lui; iar ea i-a devenit soție și i-a născut un fiu. Dar fapta lui David s-a arătat rea în ochii Domnului” (II Regi 11,1-17 și 26-27), pentru că atât adulterul, cât și uciderea cuiva erau păcate grele în Vechiul Testament, care se pedepseau cu moartea.

„Domnul l-a trimis atunci la David pe profetul Natan. Acesta a intrat la el și i-a zis: «Într-o cetate erau doi oameni: unul bogat și altul sărac. Cel bogat avea foarte multe turme și cirezi, iar cel sărac n-avea nimic, în afară de o mielușea mică, pe care o cumpăraseră și pe care a ținut-o și a hrănit-o; și ea a crescut laolaltă cu el și copiii lui: din pâinea lui mânca și din paharul lui bea și la sânul lui dormea și-i era ca o fiică. La omul bogat a poposit un călător, dar el nu s-a

îndurat să ia din turmele lui și din cirezile lui ca să gătească pentru călătorul care venise la el, ci a luat mielușeaua omului sărac și a gătit-o pentru oaspetele său». Atunci David s-a mâniat cu mare aprindere împotriva aceluia om; și a zis David către Natan: «Viu este Domnul: vinovat de moarte este omul care a făcut aceasta; de șapte ori va plăti mielușeaua, de vreme ce a făcut o faptă ca aceasta și n-a avut milă!». Atunci Natan a zis către David: «Tu ești omul care a făcut aceasta! Așa grăiește Domnul, Dumnezeul lui Israel: Eu sunt Cel ce te-a uns rege peste Israel; tot Eu sunt Cel ce te-a scăpat din mâna lui Saul și ți-am dat casa domnului tău și pe femeile domnului tău la sânul tău și ți-am dat casa lui Israel și pe a lui Iuda; iar dacă aceasta e puțin, îți voi da mai mult. De ce ai nesocotit tu cuvântul Domnului, ca să faci ceea ce este rău în ochii Lui? Pe Urie Heteul l-ai ucis cu sabia; i-ai luat soția ca să-ți fie ție femeie, iar pe el l-ai ucis cu sabia fiilor lui Amon. Și acum: Sabia nu se va îndepărta niciodată din casa ta, de vreme ce tu M-ai nesocotit pe Mine și ai luat-o pe soția lui Urie Heteul ca să-ți fie ție femeie. Așa grăiește Domnul: Iată, Eu voi ridica împotriva ta rău chiar din casa ta și pe femeile tale le voi lua de dinaintea ochilor tăi și le voi da aproapelui tău, iar el se va culca cu femeile tale la lumina zilei; căci tu ai făcut această faptă pe ascuns, dar Eu voi face lucrul acesta în văzul întregului Israel și în fața acestui soare». Atunci David a zis către Natan: «Am păcătuit împotriva Domnului». Iar Natan a zis către David: «Domnul ți-a îndepărtat păcatul: nu vei muri. Dar pentru că tu, prin fapta aceasta, le-ai dat vrăjmașilor Domnului prilej să-L hulească, fiul tău care ți s-a născut va muri negreșit». Natan s-a întors la casa sa. Iar Domnul a lovit pruncul pe care femeia lui Urie Heteul i-l născuse lui David, iar acela s-a îmbolnăvit și a fost că în ziua a șaptea a murit» (II Regi 12,1-15 și 18).

David s-a căit cu amar pentru păcatele sale, „a ținut post aspru și a rămas toată noaptea culcat pe pământ” (II Regi 12,16), iar în această perioadă a scris renumitul Psalm 50.

„Iar David a alinat-o pe Batșeba, femeia sa, și a intrat la ea și s-a culcat cu ea, iar ea i-a născut un fiu, căruia i-a pus numele Solomon” (II Regi 12,24).

Conform profeției făcute de prorocul Natan, în familia regală au început să apară probleme grave. Astfel, Amnon, întâiul născut al lui David (II Regi 13,21), a necinstit-o pe Tamara, sora lui, iar Abesalom, alt fiu al regelui, l-a ucis pe Amnon, după care s-a refugiat *„la Talmai, fiul lui Amihud, regele Gheșurului, unde a rămas vreme de trei ani”* (II Regi 13,37-38), apoi s-a întors acasă, pentru că tatăl său l-a iertat.

„În tot Israelul nu se afla bărbat mai frumos decât Abesalom: din tălpile picioarelor și până în creștetul capului nu avea nicio meteahnă. Când își tunde capul (și-l tunde la începutul fiecărui an, că-i era greu cu el), părul tuns cântărea două sute de sicli (pe potrivă siclului regesc)” (II Regi 14,25-26).

„Și a fost că, după aceasta, Abesalom și-a pregătit care și călăreți și cincizeci de oameni care-i mergeau înainte. Abesalom se scula dis-de-dimineată și stătea pe marginea drumului de la poartă. Și când venea cineva la rege să se judece pentru vreo pricină, Abesalom striga spre el, zicându-i: «Din care cetate ești tu?». Iar omul îi răspundea: «Robul tău este din cutare trib al lui Israel». Iar Abesalom îi zicea: «Iată, pricina ta este bună și dreaptă, dar la rege tu nu ai pe nimeni care să te asculte». Și mai zicea Abesalom: «O, dacă m-ar pune cineva pe mine judecător în țara asta, atunci orice om care ar avea o neînțelegere sau o pricină ar veni la mine, iar eu i-aș face dreptate». Și dacă se apropia cineva să i se plece înainte, el își întindea mâna și-l îmbrățișa și-l săruta. Așa făcea Abesalom cu fiecare israelit care venea la rege pentru judecată și așa a intrat Abesalom la inima israeliților” (II Regi 15,1-6).

După o perioadă de timp, Abesalom s-a răzvrătit împotriva tatălui său și s-a autoproclamat rege în Hebron, fiind recunoscut în această demnitate de numeroși fii ai lui Israel, iar David și slujitorii săi fideli au părăsit Ierusalimul.

„Pe de altă parte, Abesalom și toți oamenii lui Israel au ajuns în Ierusalim; cu el se afla și Ahitofel. Iar Ahitofel a zis către Abesalom: «Intră la fiitoarele tatălui tău, pe care el le-a lăsat să-i țină casa; și întregul Israel va auzi că tu l-ai rușinat pe tatăl tău, iar mâinile tuturor celor ce sunt cu tine vor prinde putere». Atunci Abesalom a întins un cort pe acoperiș; și a intrat Abesalom la fiitoarele tatălui său în văzul întregului Israel” (II Regi 16,15 și 21-22). Prin această faptă nelegiuită, s-au împlinit întocmai cuvintele rostite de prorocul Natan.

Abesalom, cu oamenii săi, a plecat în urmărirea lui David, iar lupta dintre cele două tabere rivale s-a dat în pădurea Efraim. „Acolo a căzut poporul lui Israel în fața slujitorilor lui David; și mare măcel a fost acolo, ca la vreo douăzeci de mii de oameni. Iar bătălia de acolo s-a întins pe fața întregului ținut; în ziua aceea, pădurea a mistuit mai mulți oameni decât a doborât sabia. Când s-a întâlnit Abesalom cu oamenii lui David, el era călare pe un catâr. Când catârul a fugit pe sub crengile groase ale unui stejar mare, părul lui Abesalom s-a încălzit în crengile stejarului, catârul a fugit de sub el, iar el a rămas spânzurat între cer și pământ. Un om a văzut aceasta și i-a spus lui Ioab, zicând: «L-am văzut pe Abesalom spânzurând de un stejar». Iar Ioab a zis către omul care-i adusese vestea: «Dacă l-ai văzut; atunci, de ce nu l-ai doborât acolo la pământ? Ți-aș fi dat zece sicli de argint și o cingătoare». Iar omul a zis către Ioab: «O mie de sicli de argint dacă mi-ai pune-n palmă, eu tot nu-mi voi pune mâna pe fiul regelui; că în auzul nostru v-a poruncit regele, și ție, și lui Abişai, și lui Itai, zicând: Pe tânărul Abesalom să-l cruțați, în înțelesul ca să nu i se facă niciun rău; că niciun lucru nu-i va rămâne ascuns regelui, iar tu vei fi martor împotriva mea». Și a zis Ioab: «Eu voi începe aceasta și nu te voi aștepta pe tine!». Atunci Ioab a luat în mână trei săgeți și le-a înfipt în inima lui Abesalom în timp ce acesta era încă viu în crengile stejarului. Iar zece slujitori, care purtau armele lui Ioab, l-au înconjurat pe Abesalom și l-au lovit și l-au omorât. Atunci Ioab a trâmbițat din corn, iar poporul s-a întors din urmărirea lui Israel,

fiindcă Ioab a cruțat poporul. Iar pe Abesalom l-au luat și l-au aruncat într-o râpă mare din pădure, într-o groapă adâncă, și au îngrămădit peste el un morman de pietroaie. Și întregul Israel a fugit, fiecare la cortul său” (II Regi 18,7-17).

În urma acestei lupte și a morții lui Abesalom, David a revenit la Ierusalim.

Pe când David era foarte în vârstă, Adonia, unul dintre fiii săi, a vrut să se proclame rege, însă tatăl său l-a desemnat ca succesor la tron pe Solomon, fiul lui cu Batșeba, acesta fiind uns rege la Ghihon de către preotul Țadoc și prorocul Natan (III Regi 1,45).

„Și a adormit David laolaltă cu părinții săi; și a fost îngropat în cetatea lui David. Iar zilele în care David a domnit peste Israel au fost patruzeci de ani; șapte ani a domnit în Hebron și treizeci și trei de ani în Ierusalim. Solomon s-a așezat pe tronul lui David, tatăl său, iar regatul său s-a întărit foarte” (III Regi 2,10-12).

Pe lângă domnia lui îndelungată și bogată în evenimente cruciale pentru istoria poporului ales, regele David s-a mai remarcat și ca proroc, poet și psalmist.

Chiar dacă David nu s-a bucurat de cinstea de a ridica templul Legii Vechi, din cauză că *„a fost om războinic și a vărsat sânge”* (I Paralipomena 28,3), totuși el a cumpărat terenul viitorului templu, unde a construit un jertfelnic (II Regi 24,24-25), a elaborat planurile templului, a donat numeroase materiale pentru ridicarea acestuia, a rânduit slujirea preoților și a leviților în cete diferite și a lăsat dispoziții precise legate de buna funcționare a templului.

Regele și psalmistul David este pomenit în calendarul creștin în duminica dinaintea Nașterii Domnului, precum și în duminica după Nașterea Domnului.

Iubiți fii duhovnicești,

În cuvântul de astăzi am văzut că Dumnezeu a făcut dintr-un simplu păstor care Îl iubea cel mai strălucit rege al poporului ales și

întemeietor de dinastie, despre care se va vorbi cât va dăinui lumea, dar mai ales l-a învrednicit să facă parte dintre înaintașii după trup ai Mântuitorului lumii și să intre în împărăția cerurilor. Pilda vieții lui, cu excepția scăderilor, trebuie să constituie pentru toți creștinii un imbold în împlinirea poruncilor lui Dumnezeu, fiindcă Mântuitorul a spus: *„Nu tot cel ce-Mi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăția cerurilor, ci acela care face voia Tatălui Meu Celui din ceruri”* (Matei 7,21).

Slăbiciunile lui David, care sunt inerente firii umane alterate în urma păcatului strămoșesc, ne dovedesc cât de mult îl iubește Dumnezeu pe omul păcătos care se căiește sincer, după cum a afirmat prin gura prorocului Iezechiel: *„Precum este adevărat că Eu sunt viu, tot așa este de adevărat că Eu nu voiesc moartea păcătosului, ci ca păcătosul să se întoarcă de la calea sa și să fie viu. Întoarceți-vă, întoarceți-vă de la căile voastre cele rele!”* (Iezechiel 33,11).

Cu prilejul sfintelor sărbători ale Nașterii Domnului, Anului Nou și Bobotezei vă dorim tuturor sănătate deplină, viață îndelungată, realizări spirituale și materiale spre slava lui Dumnezeu și spre mântuirea oamenilor. „La mulți ani buni!”.

Al vostru de tot binele doritor
și către Domnul pururea rugător

†**Petroniu**
Episcopul Sălajului